

Het Randstedelijk Mannenkoor
SPIJKENISSE

De lente komt eraan

RANDVERSCHIJNSELEN

Jaargang 23 - nummer 4 - 6 april 2023

Correspondentieadres

Burg.Bolwidweg 12
3233 DM Oostvoorne

E-mailadres
Redactie
Tekstverwerking / vormgeving
E-mail

jw.driesprong@gmail.com
Ger Buitink en Roel Korpershoek
Ger Buitink
redactie.hrm@gmail.com

Bestuur Randstedelijk Mannenkoor

Voorzitter

Ger Beikes
06-11300722
voorzitter.hrm@gmail.com

Penningmeester

Heerco Steen
0181-770451
h.steen2@upcmail.nl

Secretaris

Jan Willem Driesprong
06-12506837
jw.driesprong@gmail.com

Comm.PR

Kees Wagener
06-25035188
prcomm.hrm@gmail.com

Comm. Activiteiten

Koos Bouter
0181-479990
j.bouter@kpnmail.nl

2° Penningmeester

Cees Brobbel
0181-414279
cees.brobbel@hetnet.nl

2° Secretaris

Bas Vogel
0181-613157
b.vogel4711@gmail.com

Muziekcommissie

Arjan Breukhoven
010-4211882
info@arjanbreukhoven.nl

Ger Beikes
06-11300722
voorzitter.hrm@gmail.com

Arie van Sintmaartensdijk
0181-626184
jacomijntje46@gmail.com

Leo Molendijk
0186-691884
l.molendijk@kpnmail.nl

Cor Krefit
010-4383318
c.krefit15@upcmail.nl

Koormeester

1° Koormeester
Leo van Kooij
0181-213952
nylon@hetnet.nl

2° Koormeester
Jan Willem Driesprong
06-12506837
jwdriesprong@gmail.com

Gastheren**1° Tenoren**

Leo Molendijk
0186-691884
l.molendijk@kpnmail.nl

2° Tenoren

Cor Krefit
010-4383318
c.krefit15@upcmail.nl

Baritons

Jan Modderman
06-38599471
j.modderman53@gmail.com

Bassen

Peter Spanjersberg
06-22935791
peter10021951@gmail.com

vervanger

Willem Kardol
06-53539296
willemkardol@hccnet.nl

vervanger

Cees Neuteboom
0181-620080
cetruneuteboom@outlook.com

vervanger

Ger Beikes
06-11300722
gerbeikes.hrm@gmail.com

vervanger

Peter Hoevenaars
0181-310807
pjhoevenaars@planet.nl

Diversen

Erelid: Ton Kooren

Repetities: Iedere donderdag om 19.30 uur in de Dorpskerk, Kerkring 2, 3201 CX Spijkenisse, 0181-610362

Contributie: € 18,00 per maand; over te maken per eerste van de maand op RABO bank nr.
IBAN NL24 RABO 3160 3246 13 van Het Randstedelijk Mannenkoor te Spijkenisse.

Donateur worden? : Voor slechts € 36,00 per jaar kunt u het koor steunen. In ruil voor die steun krijgt u gratis 1x toegangkaart voor eigen concert naar keuze en 6 x per jaar het clubblad Randverschijnselen. Betaling zie contributie.

Kledingbeheer: Cors Weijers, Maasboulevard 137, 3207 RL Spijkenisse
Tel. 06-80131042 E-mail: cweijers@chello.nl

Kleding: **Formeel 1:** rood jasje, gilet, zwart overhemd, rode vlinderstrik (nieuw), rode pochet (nieuw), zwarte smokingbroek, zwarte sokken, zwarte schoenen.

Formeel 2: zwart smokingjasje,ivoorkleurig overhemd, zwarte smokingbroek, zwarte sokken, zwarte schoenen.

Formeel 3: crèmekleurig smokingjasje,ivoorkleurig overhemd, zwarte smokingbroek, zwarte sokken, zwarte schoenen.

Diversen : bij formeel 2 en 3 kunnen we gebruik maken van rode vlinderstrik/rode pochet (nieuw) of gestreepte vlinderstrik/pochet.

Website: www.randstedelijkmannenkoor.nl
E-mail: info@randstedelijkmannenkoor.nl

inhoudsopgave

13

32

blz. 2-3	Colofon
blz. 4	Inhoudsopgave
blz. 5-7	Van de voorzitter
blz. 8	Van de redactie
blz. 9	Wie is er jarig
blz. 10	Mogen wij ons even voorstellen
blz. 12	Het huwelijk
blz. 13-19	De verbinding
blz. 20	Vertrek Cors Weijers
blz. 21-23	Bezoek onderwijsmuseum
blz. 25-28	De kracht van muziek
blz. 30-31	Vuilnis
blz. 32-34	1 april, een feest in Brielle
blz. 35-36	Het grootste verhaal en de grootste compositie ooit
blz. 37-38	Ongewone anekdotes over 's werelds beroemste componisten

Op 1 maart had het bestuur zijn **jaarlijkse overleg** met onze dirigent Arjan Breukhoven. Naast tal van belangrijke zaken kwam ook de afwezigheid van Arjan aan de orde. M.n. vlak voor een concert vindt het bestuur het onjuist, dat er dan een vervanger moet komen. Afsproken is om voor 30 nov. en 14 dec. 2023 te overleggen met de Kerkenraad van onze 'nieuwe' locatie aan de Eikenlaan of we dan op woensdagavond (resp. 29 nov. en 13 dec.) kunnen repeteren o.l.v. Arjan. Eventueel is Adrie Poortvliet (hij heeft tot tevredenheid al eens vervangen) beschikbaar op 14 december 2023. Voor komende concerten zal Arjan met een solistenvoorstel komen. Ook kwam aan de orde hoe de naamsbekendheid kan vergroot worden. Bijv. door een professionele filmer enkele nummers te laten opnemen en die op YouTube-Music plaatsen; ook kunnen we meer gebruik maken van Facebook > vaak berichten herhalen en vooral veel "delen"; of lokale omroep Nissewaard LINQ benaderen en daar onze enige CD pluggen. Ook werd er gesproken over mogelijke reisdoelen in ons jubileumjaar 2025. De suggesties worden neergelegd bij de jubileumcommissie.

Op 16 maart was de **Algemene Ledenvergadering**. Deze werd door veel leden bezocht (48) waarmee het quorum ruimschoots werd gehaald, zodat er geldige besluiten konden worden genomen. Bijv. om per 1 jan 2024 de contributie weer met twee euro te verhogen naar € 20,00 per maand. Dit voorstel werd aangenomen. Er waren weinig vragen vooraf gesteld en hierop is een antwoord gegeven. (bijv. over de muziekstukken: soms moeilijk leesbaar door kleine letters en niet zwart genoeg.) Hier zal goed op gelet worden alvorens ze uit te delen.

Het bestuur werkt vanaf nu in de nieuwe samenstelling. Koos Bouter en Bas Vogel kregen voor hun verdiensten voor het koor de speld van Verdienste opgespeld. Jan Hofman kreeg een fles wijn als dank voor zijn inspanningen voor de karaoke. Daan IJselendoorn en Koos Bouter zijn 15 jaar lid en hebben derhalve hun oorkonde en een flesje wijn gekregen. De vergadering verliep in een uitstekende sfeer, waarbij de voorzitter ook zijn medebestuurders bedankte voor de prettige samenwerking.

Op 23 maart was er **OPEN HUIS**. Kees Wagener heeft gezorgd voor stukjes in de media. Er waren twee luisteraars. Arjan liet die avond zien hoe wij te werk gaan om nummers in te studeren. De beide luisteraars vonden het erg leuk, maar inspannend. Hopelijk zijn ze de komende weken weer aanwezig.

Koos Bouter en ondergetekende zijn naar een overleg met de gemeente Voorne aan Zee geweest om te vertellen over de gang van zaken op m.n. 4 mei > ons **Herdenkings-Bevrijdingsconcert**. Inmiddels hebben we groen licht om op dezelfde voorwaarden als afgelopen jaren het concert te organiseren.

Paul van Grevenbroek is zo druk met andere zaken dan zingen, is weinig meer thuis en heeft besloten – met pijn in het hart – zijn lidmaatschap te beëindigen. Meer dan 50 jaar heeft Paul in koren gezongen. Daarvan heeft hij ook heel veel jaar gegeven aan HRM bij de 2^e tenoren, sinds okt. 2003. Wij bedanken Paul voor zijn inzet in al die jaren en wensen hem alle goeds toe.

Omdat **Ies Dekker** niet aanwezig kon zijn op de Algemene Ledenvergadering van 16 maart jl., werd een week later een fles Spijkenisser Kruidenbitter overhandigd als dank voor zijn jarenlange inspanning als secretaris.

Koos Keereweer heeft helaas moeten besluiten te stoppen met het lidmaatschap van HRM. Koos was vrijwel vanaf het begin lid, als bariton. Altijd bezocht hij de repetities, de concerten, meestal in gezelschap van zijn vrouw Ria. We bedanken Koos voor zijn jarenlange inzet voor het koor en wensen hem nog vele jaren in zo goed mogelijke gezondheid.

Cors Weijers heeft ook besloten te stoppen met het lidmaatschap, maar hij wil wel betrokken blijven. Zo zal hij de kleding blijven beheren. In het Colofon staan zijn gegevens, zodat iemand, indien nodig, een afspraak met hem kan maken.

Ger Beikes

De voorkant van deze uitgave maakt er al melding van "de lente komt eraan". De eerste drie maanden van dit jaar waren in tegenstelling tot vorig jaar grauw en koud met heel veel griepverschijnselen. Gelukkig is ons koor met uitzondering van een paar gevallen vrijwel zonder gekuch en geproest door deze drie maanden gekomen. Zou het toch iets met zingen te maken hebben? Het smoelenboek op onze website is nog niet compleet. Bij enkele nieuwe leden ontbreekt een foto. Het verzoek is dan ook om de redactie een pasfoto te verstrekken met vermelding van naam op de achterkant, zodat ook de naam een gezicht krijgt. Je kunt de foto meenemen naar de eerstvolgende repetitie.

Wat is er nog meer te lezen? Cor Kreft heeft wederom een prachtig verhaal de oude en nieuwe Koninginnebrug en de Hef in Rotterdam geschreven. Ger Buitink ging dagelijks deze brug over op weg naar de lagere school aan de Persoonsdam (achter de bekende Oranjeboomstraat). En dat begon 73 jaar geleden. De redactie kan nog steeds kopij gebruiken dus mannen er is werk aan de winkel. De fiets en vakantie maanden komen er weer aan, dus is er altijd wel iets te schrijven over deze activiteiten. Het is maar een suggestie! Dus mannen laat de redactie niet met lege handen staan.

Veel leesplezier en tot een volgende keer.

Het volgende nummer verschijnt op 18 mei 2023
Kopij voor 8 mei 2023 sturen naar:
redactie.hrm@gmail.com

Op:	wordt:	jaar:
7 apr.	Rob v.d. Burgh	77
18 apr.	Paul Stam	72
20 apr.	Hans de Vries	69
23 apr.	Willem de Swart	76
26 apr.	Hans Popelier	73
11 mei	Ton Kooren	82
18 mei	Jos Heutink	71

Allemaal van harte gefeliciteerd en een fijne verjaardag toegewenst.

Mogen wij ons even voorstellen.....

Het jaar 2025 zal voor ons koor een jubileumjaar worden. In september van dat jaar, is het 25 jaar geleden dat HRM zijn eerste repetitie ging houden in het gebouw de Stede naast de Michaelkerk in Spijkenisse.

En dit jubileum zal natuurlijk gevierd gaan worden. En daarom heeft het bestuur besloten een jubileumcommissie in te gaan stellen, en hen de opdracht mee te geven om invulling te gaan geven, aan dat jubileumjaar. Na een oproep aan de koorleden, hebben een aantal mannen hier gehoor aangegeven.

En zo gebeurde het, dat op dinsdag 21 februari jl. de commissie voor het eerst bij elkaar is gekomen, om te brainstormen over hoe we deze invulling gestalte gaan geven.

Dit zijn we dan, staand van links naar rechts Jeroen de Jong, Koos Bouter en Kees Wagener en zittend rechts Martin Ariaans en links Cor Kreft.

In de komende Randverschijnselen zullen wij jullie op de hoogte houden, over de gang van zaken rondom het jubileumjaar.

Cor Kreft.

Het huwelijk

Na lang gearzeld te hebben moest het er toch maar eens van komen.

Na al 20 jaar “samen” te zijn geweest besloten **Peter Adriaansen (bas) en Liesbeth Graaff** in het huwelijk te treden. Dat was op dinsdag 28 februari. Het bruidspaar had een receptie in De Meiden van de Molen in Spijkenisse alwaar HRM vertegenwoordigd was in de personen van Peter Spanjersberg en Ger Beikes. Ook Arie Veldhuis kwam het bruidspaar feliciteren, maar meer in de hoedanigheid van koorlid van De Travellers, een kerkkoor waar Peter ook zingt.

Peter en Liesbeth zijn een paar dagen later vertrokken naar Florida (Miami) om daar aan boord te gaan van een cruiseschip voor een leuke tocht door de Caribbean. Dus een paar weken lang zal Peter niet kunnen repeteren bij ons. Wij wensen het bruidspaar een fantastische reis toe en een heel gelukkig huwelijk op hun adres : Hongerlandsedijk 606, 3201 LW Spijkenisse.

Ger Beikes.

“de Verbinding”

De oude en nieuwe Koninginnebrug en de Hef

nieuwe brug

oude brug *

de hef

De oude brug

De brug verbindt het Noordereiland met de wijk Feijenoord. De eerste Koninginnebrug was een draaibrug die werd gebouwd in 1870. Na vijftig jaar was de brug een belemmering voor zowel de scheepvaart- als wegverkeer; ze was ook niet geschikt voor trams.

De nieuwe brug

In 1923 werd besloten om een nieuwe brug te bouwen: een dubbele basculebrug (geraamde kosten f 2.500.000,00) naar een ontwerp van A.H. van Rood. Met de bouw werd in 1927 begonnen.

De nieuwe brug werd op 14 juni 1929 door minister van Binnenlandse Zaken en Landbouw Kan geopend.

De Koninginnebrug heeft twee beweegbare kleppen van geklonken staal. In de brugkelders bevinden zich de contragewichten van ieder 800 ton. De brug heeft vier brugwachtershuisjes met koperen daken. De brug wordt tegenwoordig echter op afstand bediend. Dit gebeurt in het bedieningshuis van de Erasmusbrug op de Wilhelmina pier. Sinds het gereedkomen van de Noord-zuidlijn van de Rotterdamse metro in 1968 rijden er geen trams meer over de Koninginnebrug.

brugwachtershuisje

Geschiedenis

De Hef is de populaire benaming van de **Koningshavenbrug**, een sinds 24 september 1993 voor het treinverkeer buiten gebruik gestelde spoorweghefbrug over de Koningshaven in de Nederlandse stad Rotterdam. De brug vormde deel van de spoorlijn Breda - Rotterdam.

De Koningshaven scheidt het Noordereiland van de wijk Feijenoord. De brugdelen van de Koningshavenbrug aan de wederzijdse oevers stammen uit 1878. Het middengedeelte was oorspronkelijk een draaibrug. Dit was echter een forse hindernis voor de scheepvaart. In de smalle doorvaart voeren meerdere schepen zich vast, in 1918 voer het Duitse schip *Kandelfels* tegen de pijler. Dit laatste ongeval gaf de doorslag voor de aanleg van een hefbrug ter vervanging van de draaibrug.

De brug is ontworpen door ingenieur Pieter Joosting en opengesteld op 31 oktober 1927. Deze brug was de eerste van haar soort in West-Europa. Joris Ivens maakte in 1928 een avant-gardistische film over de Hef met als titel *De Brug*. Onder meer door deze film werd Ivens internationaal bekend. Arij de Boode en Pieter van Oudheusden schreven *De Hef, biografie van een spoorbrug* (1985, met een woord vooraf door Joris Ivens).

Bedieningsruimte van de brug **

Op 14 januari 1933 dook Lou Vlasblom van de hefbrug. Twee weken later sprong Jan Tabbernee vanaf een punt zes meter hoger dan dat van Vlasblom. Tabbernee kwam verkeerd terecht en overleefde de duik niet.

Op 10 mei 1978 is de hefbrug aangevaren door de *Nedlloyd Bahrein* tijdens sleep vanaf de scheepswerf Van der Giessen-de Noord, waar het schip gebouwd was, naar Wilton-Fijenoord. Gedurende 14 dagen was het spoorwegverkeer gestremd.

Herbestemming

Na de ingebruikname op 24 september 1993 van de WillemsSpoortunnel voor het treinverkeer tussen Centraal Station en station Zuid kon men zich richten op de sloop van het overbodig geworden tracé. Dat bestond uit de twee Maasbruggen: de Hef en de WillemsSpoorbrug (de andere Maasbrug in het verlengde van de Hef) en het Luchtspoor. Na brede protesten van Rotterdammers werd afgezien van de sloop van de Hef. Deze brug is nu Rijksmonument, een monument ter herinnering aan de plek waar ooit de treinen het centrum van Rotterdam verlieten. De rest van het spoortracé is wel gesloopt.

De zuidelijke toren van de hefbrug dient sinds de plaatsing van een nestkast als broedgelegenheid voor slechtvalken.

Renovatie en tweede tijdelijke verwijdering van het middendeel

Op zondag 23 november 2014 werd het middengedeelte van de brug - het val - tijdelijk verwijderd voor groot onderhoud. Het 55 meter lange en 9 meter brede brugdeel werd uitgesesen met behulp van speciale bokken en vervoerd naar de Merwehaven. In 2016 is het val hier opgeknapt. De contragewichten in de torens werden gefixeerd in de hoogste stand. Alle staalkabels zijn verwijderd. De renovatie duurde tot begin 2017 en werd betaald door de gemeente Rotterdam.

De ontmanteling van Het Val

De rest van de brug, bestaande uit twee aanbruggen en twee heftorens werd gestraald en opnieuw geconserveerd. Ook werden diverse staalreparaties uitgevoerd waarbij onder andere onderdelen opnieuw met klinknagels zijn bevestigd. De combinatie Hegeman Bouw Chemie en VDS Staal- en Machinebouw zijn hoofdaannemer van deze opdracht. Van Ginkel Groep heeft de Hef in zijn geheel (circa 28.000 m²) gestraald en schildersbedrijf N. van der Ham heeft de gehele constructie geschilderd in het originele NS116 mosgroen.

Op 7 februari 2017 werd het val weer teruggeplaatst. De Hef was hiermee weer compleet.

De koninginbrug en de Hef, een mooi stukje Rotterdam.

Dit was het dan weer. Een verhaal over drie mooie bruggen, waarvan er nu nog twee over zijn. Met dank aan Wikipedia waar ik de nodige informatie vandaan kon halen, en zo wat meer heb mogen schrijven over deze mooie bruggen.

De volgende keer, wil ik het eens niet over een brug gaan hebben, maar over de metro, die per slot van rekening ook voor verbinding zorgt.

Ik wens jullie veel leesplezier.

Cor Kreft.

Bronvermelding: * Beeldbank Defensie
** Michiel Nederlof

UIT HET OOG MAAR NIET UIT HET HART

ARIE VAN DER STELT.

Al een aantal weken woont Arie niet meer thuis. Een jaar of 5 geleden werd bij hem de ziekte van Parkinson vastgesteld. Aanvankelijk ging het nog behoorlijk goed met Arie, maar langzaam zagen we zijn conditie verslechteren.

Uiteindelijk was het beter om Arie op te nemen in een verzorgingshuis, helemaal in Roosendaal (zie adres hieronder).

Arie heeft altijd klaargestaan voor HRM, niet alleen als zanger, maar ook bijv. als penningmeester en kastenbeheerder.

Dit zeer actieve koorlid verdient het niet om vergeten te worden.

Uit het oog, maar niet uit het hart.

Laten we hem regelmatig een kaartje sturen en mocht je ooit in de buurt van Roosendaal komen, zoek hem dan eens op.

Het adres is: Regionaal Behandelcentrum
 Wiekendael-Groenhuysen
 Kalsdonksestraat 89
 4702 ZB Roosendaal
 t.a.v. A.C. van der Stelt.

Vertrek Cors Weijers.

Cors ervaart al een tijdje, dat hij slecht hoort wat er gezegd wordt tijdens de repetities. Ook is het onthouden van teksten moeilijk en zeker het 'lezen' van de muziek.

Dus heeft hij besloten om (voorlopig) zijn lidmaatschap stop te zetten. Wellicht dat het straks beter gaat in ons nieuwe onderkomen De Verbinding (voorheen De Kern).

Cors wil wel graag verbonden blijven met HRM en wordt daarom donateur. Ook blijven de kleding en de accessoires in zijn beheer. Wanneer een lid iets nodig heeft, moet hij contact opnemen met Cors (06 8013 1042) en een afspraak maken om datgene op te halen.

Belangrijk is daarbij te bedenken, dat Cors ook wel eens niet thuis is vanwege bijv. een vakantie. En dan kan niemand bij de spullen. Het is dus goed om te zorgen, dat je kleding compleet is. Zie daarvoor pag. 3 in Randverschijnselen. Controleer dat nu het kan. Doe dat niet vlak voor een optreden. Overigens, als het goed is, heeft iedere zanger zijn spullen op orde.

We zijn Cors dankbaar voor wat hij tot nog toe voor het koor heeft gedaan (en dat is meer dan de kleding beheren). En natuurlijk zijn we heel blij, dat hij zich nog steeds voor HRM wil blijven inzetten.

Ger Beikes

Bezoek onderwijsmuseum

Wij waren een dagje in Dordrecht en wilde een museum bezoeken en het werd het onderwijsmuseum.

Hier vind je de onderwijsmethoden van pakweg de laatste eeuw.

Op het gebied van taal vind je de leesplankjes en borden van ZUS-Gijs-Jet zoals in mijn kinderschooltijd tot de vrije school en methodieken van Rudolf Steiner enz.

Ook hangen er veel grote schoolplaten van verschillende periodes in de vaderlands geschiedenis zoals het voorbeeld van de inname van Rotterdam door de watergeuzen in 1572 (na Den Briel)

Ook een mooie plaat van de Walvisvaart geeft een beeld waar de Nederlanders op uit trokken in de noordelijke ijszee om met relatief kleine schepen dit soort visserij te bedrijven en waarbij ze soms weken en maanden van huis waren om terug te keren naar o.a. Vlieland of Terschelling.

Voor de rekenmethodes vind je hier de zgn. telramen en kastjes voor snel optellen en aftrekken, maar ook rekenliniaal en cirkels als hulpmiddel voordat het digitale tijdperk in trad.

Wat ook leuk is dat diverse beroepen worden weergegeven op platen, zoals boeren en verpleegkundigen.

En schoolopleidingen zoals een fornuis bij de huishoudschool en wij vonden hierdoor ook een bijzondere kaart/foto van de school waar mijn vrouw in Steenwijk op had gezeten.

Het is de bedoeling dat van veel scholen uit Nederland een site komt met briefkaarten vanwaar je de school kan vinden waar je vroeger op gezeten hebt.

Voor begripsvorming zijn er ook de maten en gewichten in ponden en kilogrammen en andere meet methodes voor laboratorium kan je hier vinden.

Natuurlijk zijn er de banken en tafels zoals die gebruikelijk waren in lokalen vanaf 1900 en die werden steeds verbeterd met moderne inzichten vanuit de ergonomie enz.

Dordrecht was in de middeleeuwen een belangrijke stad voor Holland en de staten van de republiek.

En vanaf 1618 tot in 1619 is er 7 maanden vergadert in deze stad over religieuze zaken (protestantisme) met vertegenwoordigers/dominees/professoren uit verschillende omringende landen in wat de "synode van Dordrecht" ging heten.

De vertegenwoordigers van de staten generaal waren ook vertegenwoordigd en hieruit is ook de latere benaming van Statenvertaling van de Bijbel uit voortgekomen uit 1e druk 1637 en een aantal keren herzien (zie plaat nationale synode)

Dit is een leuk museum om uit verleden naar de toekomst te kijken en er is best een leuk restaurant bij met aan de wand een gigantische kaart van Europa en gedeelte van west-Azië (zie toelichting kaart 1877)

Leo Molendijk

De kracht van muziek

Van Mozart tot Adele: muziek bespeelt onze gevoelens. Op de fiets, in de winkel, of op je werk. Muziek is overal. Ons leven, zo lijkt het wel, heeft een doorlopende soundtrack. Wat is de kracht van muziek?

FILMMUZIEK

Het moeilijk om ons films zonder muziek voor te stellen. De rol van muziek is divers en bestaat zeker niet alleen uit het aanzwengelen van emoties. Een voorbeeld is de Hollywoodklassieker Casablanca, waarin de telkens terugkerende muziek een belangrijke voortstuwende narratieve rol heeft. De muziek roept herinneringen op voor de twee hoofdpersonages (gespeeld door Ingrid Bergman en Humphrey Bogart) en fungeert tegelijkertijd als catalysator voor nieuwe plotwendingen. Maar denk ook aan het dreigende deuntje uit Jaws, steeds als we dat horen als kijker weten we dat er wat ergs staat te gebeuren, het conditioneert ons.

Filmmuziek is zo oud als de bioscoopfilm zelf. Aanvankelijk werden de films voorzien van livemuziek, later werd muziek in de film geïntegreerd. Dat vergrootte het spectrum van muzikale toepassingen in de film, zodat die nu eigenlijk een volledig op zichzelf staand element van de film is, met uiteenlopende functies, zoals het situeren in tijd en plaats en het spelen

met inzoomen en uitzoomen op personages. Kortom: muziek stuurt in belangrijke mate de manier waarop we naar een film kijken.

Het onheilspellende Jaws muziekje werd gecomponeerd door John Williams.

HET SUBLIEME

Het idee dat muziek de mens kan beïnvloeden is niet iets van de laatste tijd, waarbij het niet ging om het overtuigen, maar om het overweldigen van toehoorders. Muziek, geloofden filosofen en politici, was in staat de massa in vervoering te brengen, zodat die zich gezamenlijk overgaf aan de hogere macht. Het doet denken aan de hedendaagse gigantische festivals, zoals Tomorrowland, waar soms wel 100.000 bezoekers deinen op de dance muziek. De DJ, eenzaam op een podium, bespeelt de horde door de 'beat' steeds een beetje later te laten vallen.

Muziek brengt de massa in vervoering.

Men stelt echter voor het begrip van het sublieme te verbreden. Het gaat over de ervaring van de grens van je verbeeldingsvermogen. Iets als eindeloosheid, dat niet te vatten is, kan wel muzikaal worden verbeeld, zoals de componist Wagner dat deed door in lange passages steeds de climax uit te stellen.

PROPAGANDA

Dat muziek ook een politieke kracht heeft, ontdekte men toen er onderzoek werd gedaan naar muziek in de Koude Oorlog. Die strijd, tussen het kapitalistische 'Westen' en het communistische 'Oosten' speelde zich namelijk niet alleen op militair, maar ook op cultureel vlak af.

Na de Tweede Wereldoorlog zagen de Amerikanen dat Stalin behoorlijk succesvol was met het inzetten van kunst om het Russische volk van haar eigen superioriteit te overtuigen. Daartoe behoorde grootse symfonische muziek uit de 19de eeuwse traditie. Om de invloedssfeer van de Russische propagandamachine zo veel mogelijk te beperken begon Amerika een tegenoffensief met muziek als wapen. De CIA richtte een organisatie op die als doel had de door Stalin verbannen muziek, van Russische componisten als Stravinsky, door Europa te verspreiden.

Dat moest aanvankelijk in het geheim, omdat het Amerikaanse congres het programma niet steunde. Later, ten tijde van president Eisenhower, was die steun er wel, maar dan voor een bredere missie waarin typisch Amerikaanse muziek over de hele wereld moest worden verspreid. Beroemde jazzmuzikanten als Dizzy Gillespie, Duke Ellington en Louis Armstrong kregen financiële steun voor optredens in gebieden waar de Amerikanen hun culturele invloed wilde vergroten.

Beyoncé maakt tijdens optredens duidelijke statements.

PROTESTSONGS

Een ander goed voorbeeld waar de politieke dimensie van muziek zich laat zien, is in de protestsong, misschien wel het tegenovergestelde van propaganda. Terrein van de kersverse Nobelprijswinnaar Bob Dylan, maar ook van hedendaagse artiesten zoals Beyoncé en rapper Kendrick Lamar, die tegen heersende machtsstructuren ingaan.

Voegt daar aan toe dat protestmuziek ouder is dan de jaren '60. Zo vormde de naam van de Italiaanse componist Verdi een populair acronym voor de Italiaanse eenheidsbeweging in de 19e eeuw: **V**ittorio **E**manuele, **R**e **d'**Italia. (Recent nog, in 2010, werd het bekende slavenkoor uit Verdi's opera Nabucco gebruikt door dirigent Riccardo Muti om zijn onvrede over de bezuinigingspolitiek van de toenmalige president Berlusconi te uiten.)

Toch moeten we de relatie tussen politiek en muziek nog breder bekijken. "Alles is politiek, ook een Disneyfilm: zo'n film maakt misschien geen politiek statement, maar zegt wel een hoop over hoe we in onze samenleving over bepaalde zaken denken, zoals man-vrouw verhoudingen." Ook muziek die nergens over lijkt te gaan, draagt bepaalde ideeën in zich die politiek relevant zijn. Een pleidooi dus, om popcultuur serieus te nemen en kritisch te benaderen.

Bron: internet

VUILNISMAN – vroeger

Het beroep van vuilnisman is minstens honderden jaren oud. Een vuilnisman is iemand die huisvuil inzamelt dat aan de straat wordt aangeboden. Vroeger bestond afval niet of nauwelijks.

Rond 1900 was het de taak van de vuilnismannen om vuilnisbakken, privaatonnen en asemmers te legen. Voor het vervoeren van het afval gebruikte men karren, soms getrokken door paarden. Het ophalen van het vuilnis gebeurde periodiek. Afhankelijk van de gemeente kwam de vuilnisman tot wel zesmaal per week aan de deur.

In het dorp waar ik woonde werd halverwege de jaren '50 het vuilnis opgehaald door de gemeentewerkman. Hij liep met een open kar door het dorp en verzamelde het vuilnis. Het verzamelde afval bracht hij (lopend) naar de gemeentelijke vuilstort. Dit was een stuk land, afgegraven voor de dijkversterking. Deze vuilnishoop werd regelmatig in

brand gestoken, wat met een westenwind veel klachten opleverde van de plaatselijke bewoners. Voor deze storting was geen Hinderwetvergunning verleend.

Vuilnismannen klopten soms aan de deur of gebruikten een ratel om hun komst aan te kondigen. Ze ratelden zelf, of lieten dit over aan rateljongens. De Nederlandse vuilnisman ontving voor zijn werk in die tijd zo'n 30 gulden per week.

De gemeente Rotterdam schafte de eerste kraakperswagen aan in 1956. Dit type vuilniswagen vermaalt het aangeboden vuilnis direct tot kleinere delen, wat het later in het vuilverwerkingsproces makkelijker te verwerken maakt. De komst van de trommelwagen valt ruwweg samen met de introductie van de vuilniszak. Doordat het vuilnis vanaf de jaren 1970 niet meer in een losse vuilnisemmer, maar bijeengebonden in een vuilniszak werden aangeboden, werd de trommel nodig om de zakken te vermalen om zo de ruimte in de vuilniswagen zo efficiënt mogelijk te benutten.

Niet alleen het materieel werd begin 20ste eeuw gemoderniseerd. Ook het aanbieden van vuilnis moest gaandeweg aan regels voldoen.

Bron: internet

1 april,

een feest in Brielle. Maar wat gebeurde er eigenlijk?

Zoals jullie weten heeft de geschiedenis een warm plekje in mijn hart. Zo las ik onlangs dat er in het Historisch museum in Brielle een lezing was over de feiten betreffende het 1 april verhaal door Roel Slachmuylders, wetenschappelijk onderzoeker verbonden aan het museum en schrijver van het boek 'Stormachtig april 1572'. Dat leek mij wel een interessant onderwerp. Op naar Brielle dus. Eens goed luisteren of alle fantastische verhalen over deze dag wel klopten. Want laten we wel wezen....al die schitterende verhalen die op, in mijn geval, de Christelijke lagere school werden verteld waren behoorlijk gekleurd. Willem van Oranje was natuurlijk de 'Vader des Vaderlands', en onze grote held en de hertog van Alva een kwaadaardige, wrede man die de boze koning Philips 2 vertegenwoordigde. Komt nog eens bij dat ze beiden Rooms-Katholiek waren en dat vonden 'wij' als protestanten natuurlijk niks. Het verhaal van de eerste Hollandse ketter die op de brandstapel kwam, ene Jan de Bakker, vond ik als kind vreselijk.

Dit in tegenstelling tot de Martelaren van Gorkum. Dat die werden opgehangen was niet zo erg, dat waren vijanden van de protestanten. Dat werd overigens ook niet tegengesproken door onze meester meneer Verschoor (wat kon die man vertellen).

Terug naar de lezing van Roel Slachmuylders. Als wetenschappelijk onderzoeker ben je altijd op zoek naar bronnen. Het liefst eersterangs (primaire) bronnen. Bij het 'bevrijden' van steden als Leiden '(Leidens ontzet)', Haarlem ('Het beleg van Haarlem') en Alkmaar ('In Alkmaer begon de Victorie') waren er allerlei bronnen zoals Spaanse soldaten en burgers die

beschreven wat er gebeurd was op die dagen. Zo niet in Brielle. Niemand had de moeite genomen een en ander op te schrijven wat er nu op die 1 april precies gebeurde. Tja, als dat niet gebeurt komen er natuurlijk allerlei mooie verhalen. En dat willen de historici niet. Die willen keiharde objectieve bronnen zien. Het was ene Pieter Bor (1559-1647) die allerlei verhalen ging verzamelen aangaande de tachtigjarige oorlog. Over Brielle schreef Bor rond 1602, dus 30 jaar na 1 april 1572. Er waren nog volop mensen die het hadden meegemaakt maar ja... om al die verhalen na zo veel jaren nog objectief te noemen ...daar kan je aan twijfelen. Zo was Lumey (hij heette eigenlijk Willem van der Marck), de opperbevelhebber van de watergeuzen, op 1 april gesignaleerd in Westfalen maar ook in Dover en Brielle. Verder was Pieter Bor ook een bewonderaar van Willem van Oranje. Kortom, van enige objectiviteit was geen sprake. De beroemde tekening van het rammeien van de zuidpoort door de watergeuzen is een kopie van het beleg van een Engelse plaats. Dus gewoon jatwerk. Dan de rol van de watergeuzen. Op de lagere school waren dit helden, dappere kerels die voor

Willem van Oranje streden. De waarheid is dat de watergeuzen een zootje ongeregeld was. Voor de inname van Brielle hadden ze Monnikendam geplunderd. Willem van Oranje had totaal geen vat op deze groep. Wellicht wilden de watergeuzen ook Brielle plunderen. Maar ja...van allerlei aannames houden historici ook niet. Kortom, het historische verhaal over 1 april is onzeker. Daarom koesteren we maar de verhalen van die dappere veerman Coppelstock en de stoere timmerman Rochus Meeuwisz.. Rochus hakte een sluis kapot waardoor het land om Brielle onder water kwam te staan. Hierdoor konden de Spaanse soldaten Brielle niet bereiken. Spaanse soldaten? Niets daarvan, alleen de leiding was Spaans, aldus Slachmuylders. De soldaten kwamen overal vandaan, het rijk van Philips 2 was immers groot. Het kon zelfs zo zijn dat soldaten die eerst door Willem van Oranje werden ingehuurd, later voor de Spanjaarden vochten. Weer een mythe doorgeprikt. Nog eentje? Als we op 4 mei zingen in de St.Catharijnekkerk, kijk dan eens naar het raamwerk links. Hier staan Willem van Oranje en zijn derde vrouw Charlotte afgebeeld. Zij trouwden op 12 juni 1575 in deze kerk. Zijn derde vrouw? Wat gebeurde er met zijn eerste twee vrouwen? De eerste, Anna van Egmond stierf al op 25 jarige leeftijd. Het huwelijk met zijn tweede vrouw Anna van Saksen (we konden het rijtje met vrouwen van Willem opdreunen) was slecht, en op 14 december 1571 werd Anna gedwongen in te stemmen met een echtscheiding. Vervolgens werd ze krankzinnig verklaard, haar kinderen (waaronder Prins Maurits) werden door Willem van haar afgenomen om haar vervolgens op te sluiten in een dichtgemetselde kamer, waar ze van ellende stierf. Ze was maar 32 jaar. Dat was dus ook Willem van Oranje, gewoon een wrede, wraakzuchtige man die zijn ex-vrouw min of meer liet ombrengen.

Ik begon steeds meer medelijden te krijgen met de Martelaren van Gorkum. Wat hadden ze misdaan? Wreed opgehangen in een schuur in Ruggie (gehucht ten zuiden van Brielle). Op die plaats staat nu de 'Martelaren van Gorkumkerk'. Op de terugweg liep ik langs 'De Hoofdwacht' waar de generale voor 1 april bezig was. Mooi om al die verklede Briellenaren te zien. Onze koorleden Jeroen de Jong en Martin Ariaans, beiden actief op het 'historische' schip in Brielle zag ik even niet. Die twee zijn natuurlijk watergeuzen bedacht ik mij, een zootje ongeregeld. Die doen niet aan repeteren. Niets is meer heilig op 1 april bedacht ik mij..

Kees Wagener

Het grootste verhaal en de grootste compositie ooit

Verhalen vertellen. Het is een belangrijk onderdeel van muziek. Een componist kan proberen om puur en alleen in noten een rivier (de Moldau), een duivels kerkhof (Danse macabre) of een schavouterige schelm (Tijl Uilenspiegel) uit te beelden. Dat is Bedrich Smetana, Camille Saint-Saëns en Richard Strauss in de genoemde gevallen in elk geval bijzonder goed gelukt. Het verhaal staat in deze 'symfonische gedichten' (een prachtig ontoreikende term) op en tussen de vijf lijntjes van de notenbalken, er komt geen woord aan te pas.

Anders wordt het bij muziek waarin een tekst de sturende en drijvende kracht is. De noten gaan zich dan plooiën naar de woorden, de komma's en de vraagtekens van de tekstdichter. Liedcomponisten gebruiken gedichten waardoor ze geraakt worden, maar laten de tekst bijna altijd helemaal intact.

Bij opera is het een dramatischer verhaal. Legio zijn de wanhopige briefwisselingen tussen Verdi of Puccini en hun respectievelijke librettisten. Pietluttig overkomende verzoeken van de notenschrijvers aan de woordenschrijvers - een komma hier, een dubbele punt daar, een alternatief woord met een duisterder klank. Dat soort dingen. Over het algemeen kun je zeggen dat tekstschrijvers het breedstpragigst zijn. Componisten houden van kort, pakkend, woorden die meteen de zaak in de kern raken.

Deze dagen is het weer de tijd van het grootste verhaal ooit - het lijdensverhaal van Christus. In woorden gevangen in de evangeliën van de vier apostelen en later in ontelbare vormen her- en doorverteld.

Ook door middel van muziek. Het leverde de - volgens velen - grootste compositie aller tijden op: Bachs Matthäus-Passion. Een verhaal verteld in alle eenvoud, met persoonlijke bespiegelingen, koralen en heftige koren.

Bachs kleinere Johannes-Passion is zelfs nog theateraler, dramatischer. Dat wordt geaccentueerd in de inkervende encensering die de Nationale Reisopera van de Johannes-Passion maakte - deze dagen nog te zien in Arnhem, Eindhoven en Amsterdam. Ga erheen!

Op de lagere school was een onderwijzer die de kunst van het vertellen in zich had. Op Goede Vrijdag vertelde hij ons het verhaal van Christus. Alle komma's, pauzes en versnellingen op de goeie plek, voor zover je dat als leek kunt beoordelen. Vanuit de grote schoolramen hadden we uitzicht op de dorpskerk met een imposante klokkentoren. De opbouw van het verhaal was perfect, spannend haast. Op het moment dat de onderwijzer bij Christus' sterven was aangekomen, sloeg de enorme klok dreunend drie uur. Als verstijfd zat je in je stoel, alsof 'Donner und Blitze' in wolken verdwenen. Ook zonder muziek rolden dan de rillingen over je rug.

Richard Strauss 1864 – 1949

De Duitser Richard Georg Strauss was de zoon van de hoornvirtuoos Franz Joseph Strauss. Richard ontpopte zich als een muzikaal talent. Hij bezat een grote kennis van het orkest en het talent om buitenmuzikale zaken in muziek om te zetten. Zijn werk wordt beschouwd als een van de hoogtepunten in de muziek van de late romantiek.

Giuseppe Verdi 1813 – 1901

De Italiaan Giuseppe Fortunino Francesco Verdi was een van de grootste componisten van Italiaanse opera's, waarvan hij er 26 schreef. Zijn werk was tijdens zijn leven zeer geliefd en is dat nog steeds. Behalve opera's heeft Verdi ook veel religieuze werken gecomponeerd zoals het Requiem en de Quattro Pezzi Sacri.

Giacomo Puccini 1858 – 1924

De Italiaan Giacomo Puccini wordt beschouwd als een van de beste operacomponisten aan het eind van de 19e en begin 20e eeuw. Puccini was een levensgenieter die een opera schreef als hij krap bij kas zat. De opera La Bohème was één van zijn beste werken en ook één van de meest romantische opera's ooit.

Ongewone anekdotes over 's werelds beroemdste componisten

Mozart en Don Giovanni

Ze mag dan wel klassiek heten, maar de wereld van klassieke muziek is allesbehalve saai. Over componisten die geboekstaafd staan om hun fantastische symfonieën, concerto's, opera's enzovoort bestaan ook verrassend sappige verhalen.

Wolfgang Amadeus Mozart de klassieke componist met de meeste rock-and-rollallures. De ouverture van zijn opera Don Giovanni schreef hij op de dag van de eerste voorstelling met een kanjer van een kater. De Oostenrijkse wonderboy stond bekend om zijn rijkelijk overgoten festijnen en voorliefde voor een rock'n'roll leventje.

Dove Beethoven

Het is een alom bekend feit dat Ludwig von Beethoven doof was. De Duitse componist verloor zijn gehoor al voor zijn dertigste en hij schreef zijn geroemde 9de symfonie dus toen hij al doof was! Zijn hele leven lang heeft Beethoven getracht zijn doofheid te maskeren terwijl hij noest verder werkte aan zijn muziek. Op het einde van zijn leven sloot hij zich liever thuis op dan zijn handicap op te biechten aan zijn vrienden.

Blinde Bach en Händel

Georg Friedrich Händel (de man op de foto) en Johann Sebastian Bach hebben niet enkel hun Duitse nationaliteit gemeen. Beide componisten waren blind op het eind van hun leven. Bach en Händel werden geopereerd door dezelfde chirurg, die geen van beide operaties tot een goed eind kon brengen.

Schoenberg en het nummer 13

Wisten jullie dat Arnold Schönberg aan triskaidekafobie leed? Dit onuitspreekbare woord betekent angst voor het nummer 13. De Oostenrijkse componist vermeed zijn hele leven lang het nummer 13 om te sterven op... vrijdag de 13de juli!

Chopin en Poolse grond

Frédéric Chopin liet specifieke, maar ietwat bizarre instructies na omtrent zijn begrafenis. Volgens zijn wensen werd de Poolse componist begraven met een urne waarin aarde van Poolse bodem zat.

Dvorak, fan van treinen

Antonin Dvorak was iets minder origineel in zijn andere grote passie: treinen. De Tsjechische componist bracht in zijn laatste levensjaren elke dag een bezoekje aan de Praagse treinstations.

Vivaldi, de astmaleider

Antonio Vivaldi schreef de Vier Seizoenen niet toevallig. De Italiaanse componist (waarvan je hier het monument ziet dat ter zijner eer werd opgericht in Venetië) was een astmapatiënt. Zijn hele leven lang leed Vivaldi aan astmatische bronchitis.

Het gouden geheugen van Mendelssohn

"A Midsummer Night's Dream", van de Duitse componist Felix Mendelssohn had bijna nooit bestaan. Mendelssohn vergat de partituur van de ouverture namelijk in een taxi. Gelukkig was elke noot ervan in zijn geheugen gegrift en heeft hij de hele partituur uit zijn hoofd herschreven.

De angsten van Tsjajkovski

De Russische componist Tsjajkovski staat bekend om zijn obsessieve angstneuroses. Hij was ervan overtuigd dat zijn hoofd er af zou vallen. Daarom hield hij, wanneer hij een orkest dirigeerde, altijd zijn kin vast met zijn linkerhand!

Grieg en zijn kikker

Edvard Grieg hield er een erg vreemd ritueel op na, dat hij voor elk concert uitvoerde. De Noorse componist had namelijk te allen tijde een figuurtje van een kikker op zak. Net voor het doek openging, diepte Grieg het kleine figuurtje op uit zijn broekzak en blonk hij het op zodat het hem geluk zou brengen. Bijgelovige jongens, die componisten!

Agenda

Zaterdag	22 apr. 2023	Film/Musicalconcert (ovb)	
Donderdag	4 mei 2023	Herdenking/Bevrijdingsconcert in de Sint-Catharijnekerk Brielle	20:30 uur
Donderdag	6 juli 2023	Zomeravondconcert Dorpskerk Spijkenisse	20:00 uur
Donderdag	31 aug. 2023	Start nieuwe seizoen (locatie Eikenlaan)	19:30 uur
Zaterdag	16 dec. 2023	Extra Kerstoptreden (ovb)	
Donderdag	21 dec. 2023	Kerstconcert Sint-Catharijnekerk Brielle	20:00 uur

Wist U dat...?

Het mannenkoor repeteert op donderdagavond in de Dorpskerk, Kerkring 2 in Spijkenisse.
Er wordt gerepeteerd van 19:30 uur tot 21:45 uur.